

POŽIARNE POPLACHOVÉ SMERNICE

Hasičská jednotka Nám. požiarnikov 1, Žilina 150	Záchranná zdravotná služba V. Spanyola 43, Žilina 155	Policijný zbor SR Kuzmányho 26, Žilina 158	Integrovaný záchranný systém Janka Kráľa 40, Žilina 112
DÔLEŽITÉ TELEFÓNNE ČÍSLA - HLÁSENIE PORÚCH	Elektrická energia: SSE - distribúcia, a.s., Pri Rajčianke 2927/8, Žilina		0800 15 90 00
	Voda a kanalizácia: SEVAK a.s., Bôrická cesta 1960, Žilina		707 17 29, 0905 57 53 47
	Plyn: SPP - distribúcia a.s., Závodská cesta 26/2949, Žilina		0850 11 17 27

Povinnosti občana, ktorý spozoruje požiar, spôsob a miesto ohlásenia požiaru

Každý, kto spozoruje vznik požiaru je povinný:

- pokúsiť sa uhasiť** vzniknutý požiar prenosným hasiacim prístrojom (požiarnym vodovodom - hydrantom), resp. iným spôsobom podľa charakteru hasiacich látok,
- vykonať nevyhnutné opatrenia** na záchranu osôb ohrozených požiarom,
- v prípade, ak nie je možné uhasiť požiar jednoduchými prostriedkami (prenosný hasiaci prístroj, prikrývka a podobne), **požiar neodkladne ohlásiť:** na integrovaný záchranný systém č. tel. **112** alebo **150**

Spôsob vyhlásenia požiarneho poplachu pre občanov

Požiarne poplach sa vyhlasuje v obytných budovách:

- volaním - kričaním „HORI!“,** alebo
- zvonením na domové zvončeky a volaním - kričaním „HORI!“**

Povinnosti občanov pri vyhlásení požiarneho poplachu

- urýchlene opustiť po schodisku priestor, ktorý je požiarom ohrozený (najmä poschodie na ktorom požiar vznikol a vyššie) a zhromaždiť sa pred budovou,
- po príchode hasičskej jednotky plniť úlohy podľa pokynov veliteľa zásahu.

ZÁSADY PROTIPOŽIARNEJ BEZPEČNOSTI V OBYTNÝCH BUDOVÁCH (BYTOVÉ DOMY)

Požiare spôsobujú straty na životoch, poškodenia zdravia i závažné škody na majetku právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov a fyzických osôb (občanov). Preto je povinnosťou právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov a fyzických osôb (občanov) požiarom predchádzať a v prípade ich vzniku prispieť na ich zdočadenie.

Prevažná väčšina požiarov v obytných budovách vzniká porušením povinnosti fyzických osôb (občanov) na úseku ochrany pred požiarom a vyplývajúci protipožiarne a bezpečnostné zásady v obytných budovách.

Základom účinnej ochrany pred požiarom je dôsledné dodržiavanie povinnosti fyzických osôb (občanov) na úseku ochrany pred požiarom a ich aktívna účasť na zabezpečovaní súvisiacich protipožiarne preventívnych opatrení.

§ 6a zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov stanovuje, že:

Vlastník bytového domu, spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome a správca bytového domu^{5a)} sú povinní zabezpečiť pri správe bytového domu plnenie úloh ochrany pred požiarom, ktoré sa týkajú spoločných častí bytového domu a spoločných zariadení bytového domu, podľa § 4 písm. a) až c), g) až i) a k) až p), § 5 písm. a) až c), i) a j) a § 8 písm. f) s tým, že o splnení povinnosti podľa § 4 písm. a) vyhotoví technik požiarnej ochrany záznam. Obsah záznamu o vykonaní preventívnej protipožiarnej prehliadky a druhy dokumentácie pre bytové domy ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo citov. zákona.

^{5a)} Zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.

Obsahom týchto „Zásad“ sú základné povinnosti fyzických osôb (občanov) pri predchádzaní požiaru v obytných budovách a pri ich zdočadení, ktoré im vyplývajú zo zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov.

Pri predchádzaní požiarom sú fyzické osoby (občania) povinní najmä:

Konať tak, aby nedošlo k vzniku požiarov pri prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepných spotrebičov, zariadení ústredného vykurovania a iných spotrebičov, pri skladovaní, ukladaní a pri používaní horľavých látok a pri manipulácii s otvoreným ohňom a pod., to znamená:

- zabezpečiť prevádzku tepelných spotrebičov (elektrických, plynových a pod.) tak, aby nedochádzalo k vzniku požiarov pri ich používaní, dbať o ich inštaláciu a používanie spôsobom určeným výrobcom, nepoužívať až do doby odborného odstránenia tepelné spotrebiče, na ktorých boli zistené nedostatky
- umiestňovať iné horľavé látky v bezpečnej vzdialenosti od tepelných spotrebičov
- nenechať bez dozoru tepelné spotrebiče, ktorých technické vyhotovenie tento dozor vyžaduje (napr. spotrebiče bez automatickej regulácie)
- nepripustiť, aby sa v blízkosti vykurovaných telies a iných tepelných spotrebičov nachádzali ľahko horľavé látky a materiály (papier, textil, drevo a pod.), nepoužívať na zakurovanie horľavé kvapaliny ako sú benzín, lieh, petrolej a pod.
- nefajčiť a nepoužívať otvorené oheň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru ako sú: povalové a pivničné priestory, nepoužívať na osvetlenie zápalky, sviečky a p.
- udržiavať poriadok v pivniciach a na iných miestach, na ktorých môže dôjsť k vzniku požiaru alebo k sťaženiu zásahu hasičskej jednotky
- udržiavať v bezchybnom stave elektrickú inštaláciu a zistenú poruchu nahlásiť (majiteľovi, správcovi), nepreťažovať elektrické obvody pripájaním nadmerného množstva elektrických spotrebičov a nevykonávať neodborné opravy a zásahy do všetkých elektrických zariadení
- neodhadzovať horľavé odpadky, drevo, ohorky z cigariet a iné horľavé a nehorľavé materiály do výťahovej šachty.
- neskladovať rôznych materiálov na schodištiach, chodbách, podestách, pavlačiach a iných priestoroch, ktoré slúžia ako únikové cesty pre fyzické osoby (občanov) a zásahové cesty pre hasičskú jednotku
- dbať na to, aby nedochádzalo k poškodzovaniu hasiacich zariadení, najmä požiarneho vodovodu (nástených požiarnych hydrantov), požiarnych hadíc, prúdnic, prenosných hasiacich prístrojov a k ich používaniu na účely nesúvisiacich s ochranou pred požiarom
- neskladovať rôznych (horľavých a nehorľavých) materiálov tak, aby v prípade vzniku požiaru tento znemožnil prístup k rozvodným zariadeniam elektrickej energie, plynu, vody alebo sťažil záchranné práce hasičskej jednotky
- dbať na to, aby vetracie otvory pivničných priestorov boli vždy zasklené alebo zasietované
- nevykonávať práce, ktoré môžu viesť k vzniku požiaru, ak nemajú odbornú spôsobilosť, ktorú požadujú pre vykonávanie takýchto prác osobitné predpisy (napr. zváranie)
- dbať na zvýšenú opatrnosť pri skladovaní a používaní horľavých alebo iných požiarne nebezpečných látok (horľavých kvapalín, horľavých plynov, horľavých látok, chemikálií a pod.), ktoré môžu spôsobiť požiar (výbuch) alebo ho môžu ďalej rozširovať
- dodržiavať vyznačené zákazy, plniť príkazy a pokyny týkajúce sa ochrany pred požiarom.

Okrem vyššie uvedených povinností, fyzická osoba (občan) nesmie:

- Vypalovať porasty bylín, kríkov a stromov
- Zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu
- Vyvolať bezdôvodne požiarne poplach, privolať bezdôvodne hasičskú jednotku alebo zneužívať linku tiesňového volania

V súvislosti so zdočadením požiarov sú fyzické osoby (občania) povinní najmä:

- Vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených fyzických osôb, evakuovať najmä

PRIVOLANIE HASIČSKEJ JEDNOTKY

Pri ohlasovaní požiaru na integrovaný záchranný systém alebo ohlasovňu požiaru Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru (ORHaZZ) je potrebné hlásiť tieto údaje:

- **Názov a adresu obytnej budovy, v ktorej vznikol požiar**
- **Názov priestoru, v ktorom vznikol požiar**
- **Svoje meno, priezvisko**
- **Číslo telefónu, z ktorého sa požiar ohlasoval**

Po ohlásení požiaru treba počkať pri telefóne na spätné overenie údajov, ktoré vykoná integrovaný záchranný systém alebo operačné stredisko ORHaZZ.

deti, staršie a choré osoby, na to využiť chodby, schodišťa a ostatné únikové cesty a prechody do vedľajších domov a pod.

- Uhasiť vzniknutý požiar, ak je to možné dostupnými hasiacimi prostriedkami (voda, piesok, prenosné - pojazdné hasiace prístroje, vlhké prikrývky a pod.) alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia, vznik požiaru bezodkladne ohlásiť na ohlasovňu požiaru alebo zabezpečiť jeho ohlásenie.
- Zabezpečiť vetranie zadymených priestorov, chodieb, schodišť a ostatných únikových ciest slúžiacich na evakuáciu osôb pomocou ventilačných zariadení, obklokov a pod.
- Poskytnúť osobnú pomoc hasičskej jednotky na výzvu veliteľa zásahu a riadiť sa ich pokynmi.
- Poskytnúť na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa hasičskej jednotky, dopravné prostriedky, zdroje vody, spojovacie zariadenia a iné prostriedky na zdočadenie požiaru.

OHLASOVACIA POVINNOSŤ

Každá fyzická osoba (občan) musí bezodkladne ohlásiť vznik požiaru na ohlasovňu požiaru (č. tel. **150, 112**, alebo iné tel. č. uvedené v požiarne poplachových smerniciach), alebo zabezpečiť jeho ohlásenie.

Každá fyzická osoba (občan) musí oznámiť bez zbytočného odkladu príslušnému Okresnému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru v Žiline požiar vzniknutý v objektoch, priestoroch alebo na veciach v jej vlastníctve alebo užívaní.

V prípade vzniku požiaru (pri hlásení požiaru) je potrebné uviesť:

- Uviesť, kde horí (presnú adresu – ulicu, č. domu a pod.).
 - **Čo horí (definovať izba, pivnica, garáž a pod.).**
 - **Kto volá a odkiaľ volá (meno, priezvisko a miesto s kadiaľ volá, t. č.).**
 - **Uviesť ďalej napr. podrobnejšiu informáciu na ktorom poschodí, prípadne ďalšiu informáciu a vyčkať na spätný dotaz ohlasovne požiarov**

Ak sa vznik požiaru ohlasuje z telef. verejného automatu, treba podľa možnosti počkať na príchod hasičskej jednotky.

V prípade neplnenia vyššie uvedených povinností môže Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v zmysle § 61 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov za priestupok na úseku ochrany pred požiarom uložiť:

- **pokarhanie**
- **pokutu**

Pokarhanie alebo pokutu do 99 eur možno uložiť fyzickej osobe (občanovi), ktorá sa dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarom tým, že:

- nedodržava vyznačené zákazy alebo príkazy týkajúce sa ochrany pred požiarom alebo neobstaráva a neudržiava v použiteľnom stave hasiace prístroje alebo požiarne vodovody alebo iné vecné prostriedky ochrany pred požiarom,
- neumožní alebo sťaží vykonanie preventívnej protipož. kontroly alebo iných opatrení na úseku ochrany pred požiarom,
- neoznámi bez zbytočného odkladu príslušnému okresnému riaditeľstvu požiar, ktorý vznikol v objekte v jej vlastníctve alebo užívaní,
- neumožní orgánom štátneho požiarneho dozoru vykonanie potrebných úkonov pri zisťovaní príčin vzniku požiarov,
- poruší zásady bezpečnej prevádzky tepelných, elektrických, plynových a iných spotrebičov,
- nezabezpečí kontrolu a odborné preskúšanie komínov.

Pokarhanie alebo pokutu do 165 eur možno uložiť fyzickej osobe (občanovi), ktorá sa dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarom tým, že:

- nevykoná v určenej lehote opatrenia uložené obcou,
- poškodí, odstráni, zneužije alebo inak zníži účinnosť požiarotechnických zariadení, požiarne vodovodov, sťažuje k nim prístup alebo bezdôvodne vyvolá požiarne poplach,
- neposkytne osobnú pomoc alebo vecnú pomoc v súvislosti so zdočadením požiaru, hoci je na to povinná na základe výzvy veliteľa zásahu,
- nedodrží predpisy o skladovaní a manipulácii s horľavými látkami alebo nesprávnym skladovaním materiálov, znemožní prístup k rozvodným zariadeniam elektrickej energie, plynu a vody.

Pokarhanie alebo pokutu do 331 eur možno uložiť fyzickej osobe (občanovi), ktorá sa dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarom tým, že:

- poruší príkazy alebo zákazy o manipulácii s otvoreným ohňom na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo poruší zákaz fajčenia alebo svojím konaním spôsobí vznik požiaru,
- neumožní hasičskej jednotke vstup na nehnuteľnosť pri zdočadení požiaru alebo inak sťažuje vykonanie opatrení nevyhnutných na zdočadenie požiaru alebo pri záchranných prácach,
- poruší rozhodnutie o vylúčení vecí z používania,
- vykonáva činnosti, na výkon ktorých nemá osobitné oprávnenie alebo odbornú spôsobilosť, ktoré sa vyžadujú na výkon týchto činností,
- nedodrží zásady protipožiarnej bezpečnosti pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru,
- vypaluje porasty bylín, kríkov a stromov alebo zakladá oheň v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu.